

แนวทางปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อป้องกันและป้องปรามพฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสมของบริษัทจดทะเบียน

*****

1. การดูแลระบบควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพ เพียงพอ และเหมาะสม

ระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้บริษัทจดทะเบียนสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหรือช่วยให้สามารถค้นพบข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นภายในระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งท้ายสุดนั้นจะช่วยให้บริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีและสามารถรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นโดยรวมได้อย่างแท้จริง ซึ่งคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินธุรกิจ ซึ่งรวมถึงการกำกับดูแลระบบการบริหารจัดการภายในของบริษัทที่สำคัญให้มีประสิทธิภาพอย่างเพียงพอ เหมาะสม และต่อเนื่อง และเพื่อให้การทำหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบบรรลุผลได้ตามเป้าหมายอย่างลุล่วง คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้แล้วแต่กรณี

(1.1) คณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการให้หน่วยงานตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ รวมถึงกำหนดโครงสร้างบริษัทเพื่อให้หน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นตรงและรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบโดยตรง เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในการคัดเลือกบุคลากรของหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือการจัดจ้างผู้ตรวจสอบภายใน (“IA Outsource”) คณะกรรมการตรวจสอบควรพิจารณาถึงความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความเข้าใจในกิจการของบริษัทจดทะเบียนในระดับที่ทราบถึงจุดเสี่ยงและเรื่องที่เป็นนัยสำคัญที่ต้องดำเนินการตรวจสอบด้วย

ทั้งนี้ ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนมีการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัทเอง (“IA In-house”) คณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่า หน่วยงานดังกล่าวมีมาตรฐานการปฏิบัติงานในการตรวจสอบภายในที่เพียงพอและเหมาะสม โดยอาจพิจารณากำหนดให้บริษัทจดทะเบียนมีการว่าจ้างหน่วยงานภายนอกที่มีความรู้ความสามารถ มีความชำนาญ และไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน หรือ Quality Assessment Review (QAR) ของ IA In-house อย่างสม่ำเสมอด้วยก็ได้

(1.2) คณะกรรมการตรวจสอบควรร่วมวางแผนการตรวจสอบระบบควบคุมภายในร่วมกับหน่วยงานตรวจสอบภายในไม่ว่าจะเป็นทั้ง IA In-house หรือ IA Outsource ก็ตาม โดยควรพิจารณาถึงประเภทและระดับความเสี่ยงของเรื่องที่อาจส่งผลกระทบต่อตัวบริษัทจดทะเบียน ทั้งนี้ หากเป็นเรื่องที่มีความเสี่ยงสูง คณะกรรมการตรวจสอบต้องเร่งดำเนินการเข้าไปตรวจสอบพร้อมทั้งหามาตรการเพื่อยับยั้งความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้นโดยทันที

(1.3) ในสภาวะการณ์ปัจจุบันที่บริษัทจดทะเบียนหลายแห่งมีการขยายการประกอบธุรกิจหรือเปลี่ยนแปลงลักษณะการประกอบธุรกิจ เช่น การเข้าซื้อกิจการในต่างประเทศหรือมีการจัดตั้ง

บริษัทย่อยเพื่อดำเนินธุรกิจอื่นที่เป็นธุรกิจใหม่ เป็นต้น คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบควรมีการทบทวนและปรับปรุงระบบควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนและบริษัทย่อยทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงไปของการประกอบกิจการข้างต้น

ทั้งนี้ ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนมีการดำเนินกิจการในต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญ คณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่า ระบบควบคุมภายในของบริษัทโดยรวม สามารถตรวจสอบสิ่งผิดปกติและป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นจากรายการหรือธุรกรรมของบริษัทที่จดทะเบียนในต่างประเทศได้ เช่น มีผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนเข้าไปตรวจสอบหรืออาจพิจารณาว่าจ้าง IA Outsource ในต่างประเทศเพื่อดำเนินการตรวจสอบระบบควบคุมภายในที่สำคัญและรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบโดยตรงอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น

(1.4) คณะกรรมการตรวจสอบควรส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนมีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนหรือการแจ้งเบาะแสถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (Whistleblower) ภายในบริษัทจดทะเบียนที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการดำเนินการให้มีนโยบายหรือวิธีการในการรับมือกับเรื่องร้องเรียนและปกป้องผู้แจ้งเบาะแสอย่างเหมาะสม ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยให้คณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยงานตรวจสอบภายในทราบถึงประเด็นความผิดปกติในบริษัทได้อย่างรวดเร็วและทันท่วงที

(1.5) ในกรณีที่พบว่า มีข้อสังเกตจากการตรวจสอบระบบควบคุมภายใน หรือตรวจพบข้อบกพร่องจากการขาดระบบ หรือไม่ปฏิบัติตามระบบควบคุมภายใน รวมถึงการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการตรวจสอบต้องตั้งข้อสังเกตพร้อมทั้งสอบถามถึงสาเหตุและขอบเขตการตรวจสอบจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานตรวจสอบภายในและผู้บริหาร เป็นต้น เพื่อให้กรรมการตรวจสอบสามารถทราบได้อย่างทันท่วงทีถึงข้อบ่งชี้หรือสัญญาณที่จะเกิดเหตุการณ์ผิดปกติที่อาจนำไปสู่การทุจริตที่เกิดขึ้นในบริษัท ซึ่งท้ายสุดนั้นจะช่วยให้กรรมการตรวจสอบและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถหาแนวทาง ในการป้องกันและยับยั้งไม่ให้เกิดความเสียหายต่อทั้งตัวบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวมได้ในอนาคต

ทั้งนี้ ในการดำเนินการให้บริษัทจดทะเบียนมีระบบควบคุมภายในที่ดีที่จะสามารถตรวจพบข้อบกพร่องหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะทุกราย ไม่ใช่เป็นเพียงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเท่านั้น ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทต้องทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบในทุกด้าน เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

2. การเปิดเผยข้อมูลและการจัดทำรายงานทางการเงิน

รายงานทางการเงินหรืองบการเงินนั้น ถือว่ามีความสำคัญกับบริษัทจดทะเบียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากให้ข้อมูลที่สะท้อนถึงผลการดำเนินงาน สภาพคล่อง กระแสเงินสด และสถานะของบริษัทจดทะเบียน เช่น ยอดขาย กำไร ทรัพย์สินและหนี้สิน ภาวะผูกพัน รายการนอกงบดุล เป็นต้น ซึ่งผู้ลงทุนจำเป็นต้องพึ่งพาข้อมูลดังกล่าวในการประกอบการตัดสินใจลงทุน ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทจึงมีหน้าที่ในการอนุมัติข้อมูลรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียน และในฐานะคณะกรรมการ

ตรวจสอบจึงต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม เพื่อให้มั่นใจว่ารายงานทางการเงินที่ได้รับอนุมัติมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ ดังนั้น เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถทำหน้าที่สอบทานงบการเงินที่มีความถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการอย่างน้อยดังนี้

(2.1) ในการคัดเลือกผู้สอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบควรเข้าร่วมการพิจารณาและให้ความเห็นตั้งแต่ต้นของกระบวนการเพื่อร่วมกับฝ่ายจัดการในการกำหนดขอบเขตการจ้างงานให้มีความชัดเจนและเหมาะสม รวมถึงต้องพิจารณาถึงความเป็นอิสระ ความสามารถของผู้สอบบัญชี และระยะเวลาการทำหน้าที่ของผู้สอบบัญชีให้แก่บริษัทจดทะเบียนตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) ได้จัดทำขึ้นสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบในการพิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชี¹

(2.2) คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบต้องติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดทำงบการเงินภายในระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้สอบบัญชีและคณะกรรมการตรวจสอบมีระยะเวลาในการตรวจสอบ และตั้งข้อสังเกตที่เพียงพอเพื่อให้งบการเงินที่บริษัทจัดทำขึ้นนั้นมีความถูกต้อง โปร่งใส และสามารถเปิดเผยต่อผู้ลงทุนได้ทันตามกรอบระยะเวลาที่กฎเกณฑ์กำหนด

นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบควรมีการสื่อสารกับฝ่ายจัดการโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบสูงสุดด้านบัญชีและการเงินของบริษัทจดทะเบียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบและสามารถหาแนวทางในการรับมือได้อย่างทันท่วงทีในกรณีที่มีเหตุการณ์สำคัญหรือมีการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน

(2.3) ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับรายงานจากผู้สอบบัญชีหรือตรวจพบความผิดปกติในงบการเงิน เช่น มีการเปลี่ยนแปลงตัวเลขและอัตราส่วนทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ เปลี่ยนนโยบายบัญชี มีรายการที่ไม่ใช่รายการปกติซึ่งมีนัยสำคัญเกิดขึ้นในรอบปี ไม่ปรับปรุงรายการบัญชีที่ผู้สอบบัญชีตรวจพบ ผู้สอบบัญชีไม่ได้รับหลักฐานหรือคำชี้แจงที่น่าพอใจหรือถูกจำกัดขอบเขตในการตรวจสอบจากผู้บริหาร เป็นต้น กรรมการตรวจสอบต้องรีบดำเนินการสอบถามถึงสาเหตุและขอบเขตการตรวจสอบจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้สอบบัญชี และผู้มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบสูงสุดด้านบัญชีและการเงินของบริษัทจดทะเบียน เป็นต้น

(2.4) คณะกรรมการตรวจสอบต้องสอบทานความสอดคล้องของข้อมูลในรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนกับข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ได้มีการสื่อสารกับผู้ลงทุนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (Management Discussion & Analysis) รายงานประจำปี และข่าวสารสนเทศของบริษัท เป็นต้น

ทั้งนี้ เนื่องจากช่วงที่ผ่านมามาตรฐานการรายงานทางการเงินและวิวัฒนาการทางการเงินมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สำนักงาน ก.ล.ต. จึงมีความคาดหวังให้คณะกรรมการตรวจสอบมีการ

¹ แนวทางสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบในการพิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชี สามารถคลิกดูได้ที่

<https://www.sec.or.th/cgthailand/TH/Documents/Regulation/AC-auditor.pdf> และศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ www.sec.or.th

ทบทวนความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีหรือการเงินอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะได้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

3. การปฏิบัติตามมาตรา 89/25 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

ตามที่มาตรา 89/25 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535² (“พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ”) กำหนดให้ในการสอบบัญชีหากผู้สอบบัญชีพบพฤติการณ์อันควรสงสัยของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลที่รับผิดชอบในการดำเนินการของบริษัทจดทะเบียน ให้ผู้สอบบัญชีแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์ดังกล่าวให้คณะกรรมการตรวจสอบทราบ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบดำเนินการตรวจสอบเรื่องดังกล่าวโดยไม่ชักช้า และรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อสำนักงาน สำนักงาน ก.ล.ต. และผู้สอบบัญชีทราบภายใน 30 วันนับตั้งแต่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชี นั้น

ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบได้รับรายงานจากผู้สอบบัญชีแล้วนั้น ต้องเร่งดำเนินการตรวจสอบ วิเคราะห์ผลกระทบและประเด็นปัญหา พร้อมทั้งกำหนดมาตรการหรือการดำเนินการใด ๆ เพื่อยับยั้งพฤติการณ์อันควรสงสัยโดยทันที โดยเรื่องที่คณะกรรมการตรวจสอบต้องพิจารณาเป็นอย่างน้อยคือ

(3.1) พิจารณาความมีนัยสำคัญและความเสี่ยงของเรื่องต่อบริษัทจดทะเบียนและผู้ลงทุน เช่น ผลกระทบต่อฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน ผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัท เป็นต้น นอกจากนี้ หากกรรมการตรวจสอบพิจารณาแล้วเห็นว่าพฤติการณ์อันควรสงสัยข้างต้น อาจกระทบกับสิทธิของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญหรือมีประเด็นที่ผู้ถือหุ้นควรได้รับทราบโดยทันที สำนักงาน ก.ล.ต. ขอให้กรรมการตรวจสอบควรเร่งดำเนินการให้บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยข้อมูลในเบื้องต้นให้ผู้ลงทุนทราบโดยเร็ว

(3.2) พิจารณบุคคลที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติการณ์ดังกล่าว โดยในกรณีที่พบว่าการกรรมการและผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติการณ์ข้างต้น กรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการใด ๆ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า กระบวนการตรวจสอบนั้นมีความเป็นอิสระและไม่อยู่ภายใต้อำนาจควบคุมของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติการณ์อันควรสงสัย

(3.3) พิจารณากำหนดมาตรการหรือแนวทางในการยับยั้งพฤติการณ์อันควรสงสัยเพื่อบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อทั้งตัวบริษัทจดทะเบียนและผู้ถือหุ้นโดยรวม

(3.4) พิจารณากำหนดมาตรการในการยกระดับระบบควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนเพื่อป้องกันและป้องปรามพฤติการณ์อันควรสงสัยเพื่อไม่ให้เกิดพฤติการณ์ข้างต้นขึ้นอีกในอนาคต

² มาตรา 89/25 ของ พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ กำหนดให้ในการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียน ถ้าผู้สอบบัญชีพบพฤติการณ์อันควรสงสัยว่า กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลที่รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลดังกล่าวได้กระทำความผิดตามมาตรา 281/2 วรรคสอง มาตรา 305, 306, 308, 309, 310, 311, 312 หรือ 313 ให้ผู้สอบบัญชีแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์ดังกล่าวให้คณะกรรมการตรวจสอบทราบ เพื่อดำเนินการตรวจสอบโดยไม่ชักช้า และให้คณะกรรมการตรวจสอบรายงานผลการตรวจสอบในเบื้องต้นให้แก่ สำนักงาน ก.ล.ต. และผู้สอบบัญชีทราบภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชีในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่ดำเนินการข้างต้น ให้ผู้สอบบัญชีแจ้งให้สำนักงานทราบ

ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าข้อกำหนดตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการให้มีการตรวจสอบ พร้อมทั้งรายงานผลการตรวจสอบให้สำนักงาน ก.ล.ต. และผู้สอบบัญชีทราบภายใน 30 วัน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ได้ข้อสรุปและป้องปรามพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของบริษัทจดทะเบียนที่อาจสร้างความเสียหายและกระทบความเชื่อมั่นของตลาดทุนไทยโดยรวมได้อย่างทันที่รวมทั้งรวมถึงเพื่อให้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการตรวจสอบควรรายงานพฤติการณ์อันควรสงสัยในเบื้องต้นให้สำนักงาน ก.ล.ต. ทราบโดยทันทีเมื่อได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชี พร้อมทั้งในช่วงที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบ ขอให้คณะกรรมการตรวจสอบรายงานความคืบหน้าให้สำนักงาน ก.ล.ต. และผู้สอบบัญชี ทราบเป็นระยะ

นอกจากนี้ สำหรับรายงานผลการตรวจสอบ สำนักงาน ก.ล.ต. ขอให้คณะกรรมการตรวจสอบเร่งดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมประเด็นที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จและรายงานผลการตรวจสอบให้สำนักงาน ก.ล.ต. และผู้สอบบัญชีทราบภายใน 30 วัน โดยในรายงานการตรวจสอบควรมีเนื้อหาที่สะท้อนถึงการพิจารณาตามข้อ (3.1) – (3.4) ข้างต้นเป็นอย่างน้อย ทั้งนี้ ภายหลังจากจัดทำรายงานการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบควรรายงานความคืบหน้าของการดำเนินการตามมาตรการในการป้องกันและป้องปรามเพื่อยับยั้งพฤติการณ์อันควรสงสัย และการยกระดับระบบควบคุมภายในให้ สำนักงาน ก.ล.ต. ทราบเป็นระยะจนกว่าจะมีการดำเนินการแล้วเสร็จด้วย

4 การสอดส่องและติดตามการทำรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินที่มีมูลค่านัยสำคัญ (“MT”) และการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน (“RPT”) ของบริษัทจดทะเบียน

ที่ผ่านมา สำนักงาน ก.ล.ต. พบว่า บริษัทจดทะเบียนบางแห่งมีการกระทำไม่เหมาะสมผ่านการเข้าทำรายการ MT & RPT เช่น การทำรายการในลักษณะที่อาจเข้าข่ายเป็นการเอื้อประโยชน์อื่นใดให้กับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นใหญ่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมิชอบ เป็นต้น รวมถึงอาจมีการเปิดเผยข่าวว่า การเข้าทำรายการ MT & RPT เป็นผลประโยชน์แก่บริษัท แต่ท้ายที่สุด รายการดังกล่าวไม่ได้สร้างผลประโยชน์ให้ตามที่เปิดเผย ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่ผู้ถือหุ้นและความน่าเชื่อถือต่อตลาดทุนไทยโดยรวม ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทและกรรมการตรวจสอบจึงต้องพิจารณาให้ความเห็นต่อความเหมาะสมและสมเหตุสมผลของการเข้าทำรายการอย่างชัดเจน และติดตามความคืบหน้าของการเข้าทำรายการ MT & RPT โดยคณะกรรมการตรวจสอบควรต้องพิจารณาหรือดำเนินการเป็นอย่างน้อยคือเรื่องดังต่อไปนี้

(4.1) คณะกรรมการตรวจสอบต้องร่วมพิจารณาและให้ความเห็นต่อการเข้าทำรายการ MT & RPT ที่มีนัยสำคัญซึ่งต้องขออนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วย โดยคณะกรรมการตรวจสอบควรพิจารณาอย่างน้อยในประเด็น เช่น ความสมเหตุสมผลของการเข้าทำรายการ รายละเอียดและความมีตัวตนของคู่สัญญา ผลตอบแทนและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเสี่ยงในด้านข้อกฎหมาย และผลกระทบต่อฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนมีการเข้าทำรายการ MT & RPT บ่อยครั้ง การเข้าทำรายการในต่างประเทศ การเปลี่ยนธุรกิจหลัก และการขยายธุรกิจใหม่อย่างมีนัยสำคัญ เป็นต้น คณะกรรมการตรวจสอบควร

พิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับนโยบายในการดำเนินธุรกิจว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ และแผนการลงทุนและสภาพคล่อง เป็นต้น

(4.2) สำหรับรายการ MT & RPT ซึ่งฝ่ายจัดการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ คณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการจัดให้มีระบบหรือกระบวนการให้ฝ่ายจัดการรายงานการเข้าทำธุรกรรมดังกล่าว พร้อมทั้งวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลของการทำรายการให้ทราบอย่างต่อเนื่อง โดยในกรณีที่การเข้าทำรายการดังกล่าวข้างต้นมีลักษณะเป็นการเข้าทำรายการหลายครั้งแต่มีเนื้อหาสาระที่แท้จริงแล้วเป็นการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือเป็นโครงการเดียวกัน คณะกรรมการตรวจสอบต้องพิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสมเหตุสมผล และลักษณะโครงการ รวมทั้งต้องพิจารณาว่าการเข้าทำธุรกรรมในลักษณะข้างต้นอาจส่งไปถึงเจตนาในการหลีกเลี่ยงกฎเกณฑ์การเข้าทำรายการ MT & RPT หรือไม่ด้วย

(4.3) ในกรณีรายการ MT & RPT เป็นรายการที่มีลักษณะเฉพาะซึ่งต้องการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบนั้น คณะกรรมการบริษัทควรให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การทำหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นไปอย่างลุล่วง เช่น การว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความเป็นอิสระมาช่วยในการให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบด้วยก็ได้ เช่น ที่ปรึกษากฎหมาย ผู้สอบบัญชี และที่ปรึกษาทางการเงิน เป็นต้น

(4.4) นอกจากนี้ ภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติในการเข้าทำรายการ MT & RPT คณะกรรมการตรวจสอบยังคงมีหน้าที่ในการติดตามและสอบถามถึงความคืบหน้าของการเข้าทำรายการดังกล่าว กับฝ่ายจัดการ พร้อมทั้งต้องติดตามการเข้าลงทุน รวมทั้งดูแลให้บริษัทจดทะเบียนมีการเปิดเผยและรายงานความคืบหน้าต่อผู้ถือหุ้นอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสมด้วย ทั้งนี้ อย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

(4.4.1) ความคืบหน้าของการเข้าทำรายการ โดยต้องพิจารณาว่าความคืบหน้าเป็นไปตามแผนที่ได้มีการเปิดเผยไว้ตอนขออนุมัติคณะกรรมการบริษัทหรือผู้ถือหุ้นหรือไม่

(4.4.2) หากไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่เปิดเผยไว้ได้ ต้องเปิดเผยปัจจัยหรือเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อ รวมทั้งวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่สามารถเข้าทำรายการได้ตามแผนที่เปิดเผยไว้

(4.4.3) หากมีการระดมทุนโดยการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ เพื่อนำไปลงทุนในรายการ MT & RPT ไม่ว่าจะเป็นการออกเสนอขายหุ้นหรือหุ้นกู้ ต้องมีการรายงานการใช้เงินระดมทุนดังกล่าวเพื่อให้ผู้ลงทุนทราบด้วย

(4.4.4) กรณีที่การดำเนินการที่เกิดขึ้นจริงไม่เป็นไปตามแผนงานหรือประมาณการทางการเงินที่คาดการณ์ไว้แตกต่างจากที่ได้เคยเปิดเผยไว้ต่อผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ

(4.5) คณะกรรมการตรวจสอบต้องติดตามความคืบหน้าของการเข้าทำรายการ MT & RPT โดยพิจารณาร่วมกับข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสอดส่องความผิดปกติในภาพรวม เช่น ข่าวที่ปรากฏในสื่อซึ่งผู้บริหารเป็นผู้ให้ข้อมูล ความเคลื่อนไหวของราคาหุ้นของบริษัทจดทะเบียน และการซื้อขายหุ้นของกรรมการและผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียน (สามารถติดตามผ่านแบบรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของผู้บริหารหรือแบบรายงาน 59) เพื่อไม่ให้เกิดกรณีที่บริษัทจดทะเบียนใช้การเปิดเผยข้อมูลเป็นช่องทางในการสร้างราคาหุ้นของบริษัทจดทะเบียนเพื่อประโยชน์ของกลุ่มบุคคลใด

บุคคลหนึ่ง ทั้งนี้ หากคณะกรรมการตรวจสอบพบข้อสงสัยว่า กรรมการและผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียน อาจใช้วิธีการเผยแพร่ข่าวบิดเบือน ไม่ถูกต้อง หรือการทำธุรกรรม MT & RPT เพื่อหวังผลประโยชน์ในการ สร้างราคาหุ้น คณะกรรมการตรวจสอบอาจต้องดำเนินการใด ๆ เพื่อยับยั้งพฤติกรรมดังกล่าวของ บริษัทจดทะเบียนโดยเร็ว พร้อมทั้งควรแจ้งข้อเท็จจริงให้สำนักงาน ก.ล.ต. ทราบในทันทีด้วย

ทั้งนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นว่า การเข้าทำรายการ MT & RPT ที่เหมาะสมและ สมเหตุสมผลของบริษัทจดทะเบียนอาจเป็นช่องทางหนึ่งที่จะช่วยให้บริษัทจดทะเบียนมีการเติบโต เช่น ช่วยในการขยายธุรกิจหรือเปลี่ยนธุรกิจใหม่ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ดี หากบริษัทจดทะเบียนมีการใช้ ช่องทางการเข้าทำรายการ MT & RPT ที่ไม่เหมาะสมเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จะทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้ถือหุ้นและตลาดหุ้นไทยโดยรวมได้ ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทและ คณะกรรมการตรวจสอบจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและควรต้องพิจารณาตัดสินใจการเข้าทำรายการด้วยความ สุจริตและสมเหตุสมผลเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทจดทะเบียนและผู้ถือหุ้นเป็นสำคัญ

5. การติดตามการใช้เงินระดมทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้มีการเปิดเผยไว้

ตลาดทุนถือเป็นกลไกหลักและมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากตลาดทุนถือเป็นหนึ่งในช่องทางที่ช่วยให้กิจการสามารถระดมทุนจากผู้ลงทุนเพื่อใช้ในการขยาย หรือประกอบกิจการได้ ซึ่งกลไกดังกล่าวต้องอาศัยความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนที่มีต่อกิจการและตลาดทุนไทย โดยรวม โดยที่ผ่านมาสำนักงาน ก.ล.ต. พบว่า มีบริษัทจดทะเบียนบางแห่งที่นำเงินที่ได้จากการระดมทุน ไปใช้อย่างไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้มีการเปิดเผยไว้ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อผู้ลงทุนและ อาจกระทบต่อความเชื่อมั่นที่ผู้ลงทุนมีต่อบริษัทจดทะเบียนและตลาดทุนไทยโดยรวมได้

สำนักงาน ก.ล.ต. จึงขอเน้นย้ำบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการบริษัทและ คณะกรรมการตรวจสอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุนของบริษัทจดทะเบียน โดยต้องดำเนินการ ในเรื่องดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

(5.1) คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบต้องพิจารณารายละเอียด ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินระดมทุน เช่น ความเป็นไปได้ของการลงทุนในโครงการ ความเหมาะสมของ มูลค่าและช่องทางการระดมทุน และโครงสร้างเงินทุนของบริษัทจดทะเบียน รวมถึงสัญญาการเข้าลงทุน ความเพียงพอของเงินที่ได้จากการระดมทุนที่ใช้สำหรับลงทุนในโครงการ เป็นต้น พร้อมทั้งควรให้ ฝ่ายจัดการศึกษาถึงสภาพเศรษฐกิจและแนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรมของกิจการที่บริษัทจดทะเบียน จะใช้เงินระดมทุนเพื่อเข้าลงทุนให้ถี่ถ้วนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกรณีที่บริษัทจดทะเบียนระดมทุนไปแล้ว และไม่สามารถลงทุนในโครงการหรือกิจการตามที่ได้มีการคาดการณ์ไว้

(5.2) คณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการให้บริษัทจดทะเบียนมีกลไกในการดูแลและ ติดตามการใช้เงินระดมทุนอย่างถูกต้องและเหมาะสม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้มีการเปิดเผยไว้ เช่น มีระบบควบคุมภายในที่ทำให้การเบิกจ่ายเงินระดมทุนมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เป็นต้น โดยหากมี การใช้เงินไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบต้องรีบ ดำเนินการแก้ไขพร้อมทั้งกำหนดมาตรการเพื่อยับยั้งและป้องกันไม่ให้เกิดบริษัทจดทะเบียนนำเงินที่ได้จาก

การระดมทุนไปใช้อย่างไม่เหมาะสมและผิดวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจสร้างความเสียหายต่อบริษัทจดทะเบียนและผู้ถือหุ้นได้

นอกจากหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไว้ สำนักงาน ก.ล.ต. ยังคาดหวังให้คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบต้องดำเนินการให้บริษัทจดทะเบียนมีการรายงานและเปิดเผยข้อมูลการใช้เงินที่ได้รับจากการระดมทุนต่อผู้ถือหุ้นทราบอย่างเหมาะสม สม่ำเสมอและเป็นไปตามกรอบระยะเวลาการรายงานที่หลักเกณฑ์กำหนดด้วย